

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu* (PECK)

www.coe.int/peck

UPITNIK

**o usklađenosti sa međunarodnim standardima u
oblasti borbe protiv pranja novca i protiv
finansiranja terorizma (BPPN/SFT)**

CIKLUS 2

ECCU-PECK-serb-3/2013

* Ovaj naziv ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i Mišljenjem MSP o proglašenju nezavisnosti Kosova.

SADRŽAJ

1.	Uopšteno	4
1.1	Pregled [...] određenih nefinansijskih preduzeća i zanimanja (ONPZ)	4
1.2	Pregled strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i njene realizacije	4
2.	Preventivne mere – finansijske institucije	5
2.1	Provera klijenta (R.7 i 8)	5
2.2	Treće strane i predstavljeno poslovanje (R.9)	7
2.3	Vođenje evidencije i pravila o elektronskom transferu (SR. VII)	8
2.4	Praćenje prometa i poslovnih odnosa (R.11 & 21)	10
2.5	Prijavljivanje sumnjivog prometa i druge prijave (R.19 & 25)	11
2.6	Unutrašnja kontrola, usklađenost, revizija i inostrani ogranci (R.15 i 22)	12
2.7	Nazor i kontrola (R. 25)	14
3.	Preventivne mere – Određena nefinansijska preduzeća i zanimanja	15
3.1	Provera klijenata i vođenje evidencije (R.12)	15
3.2	Prijavljivanje sumnjivog prometa (R.16)	23
3.3	Uređenje, nadzor i nadgledanje (R. 24-25)	28
3.4	Druga nefinansijska preduzeća i zanimanja (R.20.1)	31
4.	Pravna uređenja – Pristup podacima o pravnom uživaocu i kontroli (R. 34)	32
5.	Međunarodna saradnja	33
5.1	Uzajamna pravna pomoć (R.36, R. 37, SR.V & R.32)	33
5.2	Uzajamna pravna pomoć kod zaplene i zamrzavanja (R.38)	36
5.3	Izručenje (R.39, R.37, SR. V i R. 32)	37
6.	Dodaci	39
6.1	Dodatak I – Struktura i nadzor finansijskog sektora	39
6.2	Dodatak 2: Skraćenice	39

NAPOMENA ZA ORGANE VLASTI:

- Potrebno je da organi daju obuhvatne i detaljne odgovore na svako dole navedeno pitanje, i da u najvećoj mogućoj meri objasne zakonodavni i institucionalni okvir, i/ili druge mere koje su preduzeli da bi zadovoljili kriterijum međunarodnih standarda.
- U korist odgovora na upitnik iz daljeg teksta, potrebno je da organi dostave primerke zakona i drugih dokumenata koje pomeni i/ili na koje se pozovu u odgovorima na pitanja.
- Potrebno je dostaviti traženu statistiku (ako postoji) u vidu tabele sa godišnjim pregledom za period od 3 godine.
- Prilikom davanja odgovora na pitanja u vezi sa resursima agencije, potrebno je dostaviti detaljne informacije o budžetu, kadru, strukturi, kao i obuhvatnu procenu dovoljnosti dodeljenih resursa.

1. *Uopšteno*

1.1 Pregled [...] određenih nefinansijskih preduzeća i zanimanja (ONPZ)

Dostavite podatke o svakoj od šest kategorija određenih nefinansijskih preduzeća i zanimanja (ONPZ), kako je definisano u četrdeset preporuka, naime: kazinoi (uključujući internet kazinoe); agenti nekretnina; trgovci dragocenim metalima; trgovci dragim kamenjem; advokati, beležnici, drugi nezavisni pravnici i računovođe; i trustovi i pružaoci usluga. U ovom delu je potrebno da se opišu vrste delatnosti ili poslovanja kojima se iste obično bave, ili koje su im dozvoljene, kao i da se daju podaci o broju i veličini tih različitih preduzeća i zanimanja (kako je definisano), te svaka nedavna promena značaja.

Popunite tabelu u Dodatku I (Struktura i nadzor ONPZ sektora).

1.2 Pregled strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i njene realizacije

[...]

Institucionalni okvir za borbu protiv pranja novca i protiv finansiranja terorista

Ukratko opišite ulogu i odgovornosti različitih vladinih i nevladinih organa ili organizacija u oblasti otkrivanja, sprečavanja i preduzimanja represivnih mera u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorista, kako na nacionalnom tako i na podnacionalnom nivou (npr: država ili pokrajina), ako je to izvodljivo, podvlačeći svaku nedavnu promenu. Ovo obuhvata ministarstva ili tela uključena u kreiranje politike BPPN/BPFT.

[...]

ONPZ i ostale stvari

- Nadzorno telo za kazinoe.
- Nadzorni ili drugi nadležni organ, ili SRO, za ONPZ.
- Samoregulatorne organizacije (SRO) za zanimanja kao što su pravnička i računovodstvena zanimanja.
- Svaka druga agencija ili telo koje može biti od značaja.

2. Preventivne mere – finansijske institucije

2.1 Provera klijenta (R.7 i 8)

Preporuka 7

2.1.1 Da li su finansijske institucije u obavezi da prikupe dovoljno informacija o respondentskoj instituciji da bi u celosti razumele karakter poslovanja respondenta i da bi utvrdile iz javno raspoloživih podataka reputaciju institucije, kao i kvalitet nadzora, uključujući i to da li je ista bila podvrgnuta istrazi ili regulatornoj meri u vezi sa pranjem novca ili finansiranjem terorista? (FATF R.7.1)
2.1.2 Da li su finansijske institucije u obavezi da ocene kontrolu koju respondentska institucija ima u vezi sa BPPN/BPFT, te da utvrde da li je ista odgovarajuća i delotvorna? (FATF R.7.2)
2.1.3 Da li su finansijske institucije u obavezi da dobiju odobrenje višeg rukovodstva pre osnivanja novog korespondentskog odnosa? (FATF R.7.3)
2.1.4 Da li su finansijske institucije u obavezi da dokumentuju ¹ odgovarajuće odgovornosti svake institucije u vezi sa BPPN/BPFT? (FATF R.7.4)
2.1.5 Kada korespondentski odnos obuhvata održavanje „plativih računa“, da li finansijske institucije proveravaju: (a) da li je njihov klijent (respondentska finansijska institucija) izvršila sve uobičajene obaveze PK, utvrđene u Preporuci 5. prema onim klijentima koji imaju neposredan pristup računima korespondentske finansijske institucije; i (b) da li je respondentska finansijska institucija u stanju da, na zahtev, korespondentskoj finansijskoj instituciji obezbedi bitne identifikacione podatke o klijentu? (FATF R.7.5)
2.1.6 Navedite da li se u korespondentskom bankarskom odnosu primenjuju pojačane mere provere i, posebno, svaku razliku u primeni istih kod respondentskih banaka u zemljama članicama EU ili na drugim teritorijama? (3MLD, član 13 (3))

¹ Nije neophodno da dve finansijske institucije uvek moraju da odgovarajuće odgovornosti smanjuju u pisanom obliku, pod uslovom da je jasno koja institucija primenjuje neophodne mere.

Preporuka 8

2.1.7 Da li su finansijske institucije u obavezi da uspostave politiku ili preduzmu one mere koje su potrebne da bi se sprečila zloupotreba tehnoloških razvoja u šemama pranja novca ili finansiranja terorista? (FATF R.8.1)

2.1.8 Da li su finansijske institucije u obavezi da uspostave politiku i postupke za rešavanje svih posebnih rizika koji su u vezi sa poslovnim odnosom ili prometom koji se ne odvija licem u lice? Da li se takva politika i postupci primenjuju kada se osniva odnos sa klijentom i kada se vrši tekuća provera? (FATF R.8.2)

Primeri poslova koji se ne odvijaju licem u lice obuhvataju: poslovni odnos koji se osniva preko interneta ili drugim sredstvima poput pošte; usluge i promet preko interneta, uključujući trgovinu hartijama od vrednosti koju obavljaju investitori na malo preko interneta ili druge interaktivne računarske usluge; upotrebu bankomata; telefonsko bankarstvo; prenošenje uputstava ili prijava putem faksimila ili sličnim sredstvima i isplata i primanje gotovinskog iznosa kao deo prometa preko elektronskog prodajnog mesta, korišćenjem pripejda ili dopunjivih, ili za račun vezanih vrednosnih kartica.

2.1.9 Da li mere za kontrolu rizika obuhvataju određene i delotvorne postupke PK koji se odnose na klijente sa kojima se ne posluje licem u lice? (FATF R.8.2.1)

Primeri takvih postupaka obuhvataju: overavanje dokumenata datih na uvid; sticanje dodatnih dokumenata u cilju dopune dokumenata koji su već obavezni za klijente sa kojima se ne posluje licem u lice; izrada nezavisnog ugovora sa klijentom; oslanjanje na predstavljanje treće strane (vidi kriterijume od 9.1. do 9.5) i obaveza vršenja prve isplate preko računa na ime klijenta, sa drugom bankom koja primenjuje slične standarde provere klijenta.

Finansijske institucije bi trebalo da se upućuju na Dokument o PK, Odeljak 2.2.6.

Za elektronske usluge, finansijske institucije bi mogle da se upućuju na „Načela kontrole rizika za elektronsko bankarstvo“ koja je izdao Komitet iz Bazela, jula 2003. god.

2.1.10 Delokrug člana 13(6) Direktive EU 2005/60 širi je od delokruga Preporuke FATF-a br. 8. jer se Direktiva usredsređuje na proizvode ili promete bez obzira na upotrebu tehnologije. Kako su ove stvari uređene vašim zakonima? (3 MLD, član 13 (6))

2.1.11 Navedite kako druge pretnje nastale zbog novih i razvojnih tehnologija utiču na pretnje od PN i FT nastale iz novih proizvoda i prometa? (3MLD, član 13 (6))

2.2 Treće strane i predstavljeno poslovanje (R.9)²

2.2.1 Da li su finansijske institucije koje se oslanjaju na treću stranu u obavezi da od iste odmah pribave neophodne podatke ³ u vezi sa određenim elementima procesa PK (Kriterijumi od 5.3. do 5.6) ⁴ ? (FATF R.9.1)
2.2.2 Da li su finansijske institucije u obavezi da preduzmu odgovarajuće korake da bi bile sigurne da će treća strana, na zahtev i bez odlaganja, dostaviti primerke identifikacionih podataka i druge srodne dokumentacije u vezi sa uslovima PK? (FATF R.9.2)
2.2.3 Da li su finansijske institucije u obavezi da provere da li je treća strana uređena i pod nadzorom (u skladu sa preporukama 23, 24. i 29), te da poseduje mere za poštovanje uslova PK utvrđenih u Preporuci 5. i Preporuci 10? (FATF R.9.3)
2.2.4 Kada utvrđuju u kojoj zemlji/na čijoj teritoriji ima sedište treća strana koja ispunjava uslove, da li nadležni organi uzimaju u obzir podatke koji su na raspolaganju o tome da li te zemlje/teritorije na odgovarajući način primenjuju preporuke FATF-a ⁵ ? (FATF R.9.4)
2.2.5 Da li krajnja odgovornost za identifikaciju i proveru klijenta ostaje na finansijskoj instituciji koja se oslanja na treću stranu? (FATF R.9.5)

² Preporuka 9. se ne odnosi na:

(a) spoljašnje ugovaranje ili agencijske odnose, tj. kada agent postupa na osnovu ugovornog odnosa sa finansijskom institucijom, prilikom obavljanja svojih funkcija PK;

(b) poslovne odnose, račune ili promete između finansijskih institucija za njihove klijente. Ovo je obuhvaćeno preporukama 5. i 7.

³ Nije neophodno pribaviti primerke dokumentacije.

⁴ U praksi, ovakvo oslanjanje na treću stranu često postoji kada preporuku daje drugi član iste grupe finansijskih usluga, ili na nekim teritorijama kada to čini druga finansijska institucija ili treća strana. Takođe, može postojati u poslovnom odnosu između osiguravajućih društava i brokera/agenta osiguranja, ili između davalaca hipoteke i brokera.

⁵ Zemlje se mogu upućivati preko izveštaja, procena ili revizija u vezi sa BPPN/BPFT koje objavljuju FATF, FSRB, MMF ili Svetska banka.

2.3 Vođenje evidencije i pravila o elektronskom transferu (SR.VII)

Posebna preporuka VII⁶

2.3.1 Da li su finansijske institucije koje daju nalog za transfer veći od 1,000 EUR/USD u obavezi da pribave i održavaju⁷ sledeće podatke u vezi sa poreklom elektronskog transfera:

- naziv nalogodavca;
- broj računa nalogodavca (ili jedinstveni referentni broj ako ne postoji broj računa); i
- adresa nalogodavca (zemlje mogu da dozvole finansijskim institucijama da adresu zamene ličnim brojem, identifikacionim brojem klijenta, ili datumom i mestom rođenja)?

(Ovaj skup podataka odnosi se na potpune podatke o nalogodavcu).

Finansijska institucija koja daje nalog trebalo bi da bude u obavezi da proverava identitet nalogodavca za svaki elektronski transfer veći od 1,000 EUR/USD, u skladu sa Preporukom 5. (FATF SR.VII)

2.3.2 Da li je finansijska institucija koja daje nalog za transfer veći od 1,000 EUR/USD u obavezi da u poruci ili plaćanju uz elektronski transfer unese pune podatke o nalogodavcu?⁸ (FATF SR.VII.2)

2.3.3 Da li je finansijska institucija koja daje nalog za elektronske transfere u zemlji (uključujući promet korišćenjem kreditne ili debitne kartice kao sistem plaćanja u cilju izvršenja novčanog transfera), u obavezi da ili: (a) ispoštuje Kriterijum VII.2. gore ili (b) da predstavi samo broj računa nalogodavca ili jedinstveni identifikacioni broj, u sklopu poruke ili platnog obrasca. Druga opcija sme postojati samo ako se puni podaci o nalogodavcu mogu staviti na raspolaganje finansijskoj instituciji koja prima i odgovarajućim organima, u roku od tri radna dana od dana prijema zahteva, i

⁶ Posebna preporuka VII primenjuje se na prekogranične i domaće transfere između finansijskih institucija. Međutim, Posebna preporuka VII nema za cilj da obuhvati sledeće vrste plaćanja:

a. Svaki transfer koji potiče od prometa izvršenog posredstvom kreditne ili debitne kartice, ako broj kreditne ili debitne kartice ide uz svaki transfer koji potiče od prometa, kao što je podizanje gotovine sa bankovnog računa preko bankomata, uzimanje gotovinskog avansa sa kreditne kartice, ili plaćanje za robe i usluge. Međutim, kada se kreditna ili debitna kartica koristi kao platni sistem za izvršenje novčanog transfera, ista je obuhvaćena Posebnom preporukom VII, te bi u sklopu poruke trebalo dostaviti neophodne podatke.

b. Transferi i poravnanja između finansijskih institucija, kada su i nalogodavac i primalac finansijske institucije koje postupaju u svoje ime.

⁷ Finansijske institucije ne moraju da iznova pribavljaju podatke o nalogodavcu te da proveravaju identitet nalogodavca svaki put kada klijent vrši elektronski transfer. Finansijske institucije se mogu oslanjati na podatke koje već imaju na raspolaganju ako su, u sklopu procesa provere klijenta, pribavile:

(i) ime nalogodavca;

(ii) broj računa (ili jedinstveni referentni broj ako broj računa ne postoji); i

(iii) adresu (ili lični broj, identifikacioni broj klijenta, ili datum i mesto rođenja ako zemlja dozvoljava mogućnost da jedan od ovih delića podataka zameni adresu)

i proverile identitet nalogodavca u skladu sa Preporukom 5 (vidi, posebno, kriterijum 5.3). Ovo se ne odnosi na povremene klijente.

⁸ Međutim, ako je nekoliko pojedinačnih prekograničnih elektronskih transfera (u iznosu od 1000 EUR/USD ili više) sakupljeno u grupnom dosijeu za prebacivanje primaocima u drugoj zemlji, finansijska institucija koja daje nalog mora samo da unese broj računa nalogodavca ili jedinstveni identifikacioni broj u svakom pojedinačnom prekograničnom elektronskom transferu, pod uslovom da grupni dosije (u kom su sakupljeni pojedinačni transferi) sadrži pune podatke o nalogodavcu, a koji se mogu u celosti pratiti u zemlji primaoca.

ako domaći organi za sprovođenje zakona mogu da prinudno zatraže dostavljanje istih? (FATF SR.VII.3)
2.3.4 Da li je svaka finansijska institucija posrednik i korisnik u platnom lancu u obavezi da obezbedi da su svi podaci o nalogodavcu koji idu uz elektronski transferi prosleđeni zajedno sa transferom? (FATF SR.VII.4)
2.3.5 Kada tehnička ograničenja sprečavaju da se uz prekogranični elektronski transfer proslede puni podaci o nalogodavcu iz srodnog elektronskog transfera u zemlji (u toku vremena koje je potrebno da se prilagode platni sistemi), da li posredna finansijska institucija koja je primalac vodi evidenciju svih podataka primljenih od finansijske institucije koja daje nalog, u roku od pet godina? (FATF SR.VII.4.1)
2.3.6 Da li su finansijske institucije korisnici u obavezi da prilagode delotvorne postupke zasnovane na riziku radi identifikovanja i rukovanja elektronskim transferom uz koji ne idu puni podaci o nalogodavcu? Nepotpuni podaci o nalogodavcu mogu se smatrati činiocem u ocenjivanju toga da li je elektronski transfer ili srodni promet sumnjivog karaktera i, po potrebi, da li zbog toga postoji obaveza da se isto prijavi finansijsko-obaveštajnoj jedinici ili drugim nadležnim organima. U nekim slučajevima, finansijska institucija korisnik treba da uzme u obzir ograničavanje ili čak prekid poslovnog odnosa sa finansijskom institucijom koja ne ispunjava standarde Posebne preporuke VII. (FATF SR.VII.5)
2.3.7 Da li Kosovo poseduje mere za delotvorno praćenje usklađenosti finansijskih institucija sa pravilima i propisima kojima se primenjuje Posebna preporuka VII? (FATF SR.VII.6)
2.3.8 Da li Kosovo obezbeđuje primenu kriterijuma od 17.1. do 17.4 (u R.17) ⁹ i u odnosu na obaveze iz Posebne preporuke VII? (FATF SR.VII.7)
2.3.9 Da li Kosovo zahteva da svaki dolazeći prekogranični elektronski transfer (uključujući i transfere u iznosu manjem od 1,000 EUR/USD) sadrži pune i precizne podatke o nalogodavcu? (FATF SR.VII.8)

⁹ Vidi odeljak 3.11 (Kaznene mere) iz Upitnika PECK-a o BPPN/BPFT u vezi sa Ciklusom 1.

2.3.10 Da li Kosovo zahteva da svaki odlazeći prekogranični elektronski transfer u iznosu manjem od 1,000 EUR/USD sadrži pune i precizne podatke o nalogodavcu? (FATF SR.VII.9)

2.4 Praćenje prometa i poslovnih odnosa (R.11 & 21)

Preporuka 11

2.4.1 Da li su finansijske institucije u obavezi da posebnu pažnju poklone svakom složenom, neobično velikom prometu, ili neobičnim obrascima prometa, a koji nema očiglednu ili vidljivu ekonomsku ili zakonsku svrhu? (FATF R.11.1)

Primeri takvog prometa ili obrazaca prometa obuhvataju: značajni promet relativan odnosu, promet koji prelazi određenu granicu, veoma visok promet na računu koji nije u skladu sa veličinom bilansa, ili promet koji spada van redovnog obrasca aktivnosti računa.

2.4.2 Da li su finansijske institucije u obavezi da koliko je to moguće ispituju poreklo i svrhu takvog prometa, te da svoje nalaze proslede u pisanom obliku? (FATF R.11.2)

2.4.3 Da li su finansijske institucije u obavezi da takve nalaze stave na raspolaganje nadležnim organima i revizorima u periodu od najmanje pet godina? (FATF R.11.3)

Preporuka 21

2.4.4 Da li su finansijske institucije u obavezi da posebnu pažnju poklone poslovnom odnosu i prometu sa licima (uključujući pravna lica i druge finansijske institucije) iz ili u zemljama koje ne primenjuju ili koje nedovoljno primenjuju Preporuke FATF-a? (FATF R.21.1)

2.4.5 Da li Kosovo poseduje delotvorne mere da bi se obezbedilo da su finansijske institucije upoznate sa zabrinutošću u pogledu slabosti sistema BPPN/BPFT drugih zemalja/teritorija? (FATF R.21.1.1)

2.4.6 Ako takav promet nema očiglednu ekonomsku ili vidljivu zakonsku svrhu, da li se ispituju poreklo i svrha takvog prometa, koliko je to moguće, i da li se nalazi u pisanom obliku stavljaju na raspolaganje da bi se pomoglo nadležnim organima (npr: nadzornim organima, agencijama za sprovođenje zakona i FOJ) i revizorima? (FATF R.21.2)

2.4.7 Kada određena zemlja/teritorija i dalje ne primenjuje ili nedovoljno primenjuje Preporuke FATF-a, da li je Kosovo u stanju da primeni odgovarajuće protivmere? (FATF R.21.3)

Primeri mogućih protivmera obuhvataju:

- *stroge uslove za identifikaciju klijenata i unapređena uputstva, uključuju finansijska uputstva koja se posebno odnose na određenu teritoriju, finansijskim institucijama za identifikaciju pravnog uživaoca pre zasnivanja poslovnog odnosa sa pojedincima ili društvima iz tih zemalja;*
- *napredne srodne mehanizme prijavljivanja ili sistematskog prijavljivanja finansijskog prometa po osnovu toga da je finansijski promet sa takvom zemljom verovatno sumnjiv;*
- *razmatranje zahteva za odobravanje osnivanja odnosa u zemljama koje primenjuju protivmere preko podružnica ili ogranaka, ili predstavništava finansijskih institucija, uzimajući u obzir činjenicu da je relevantna finansijska institucija iz zemlje koja ne poseduje odgovarajuće sisteme BPPN/BPFT;*
- *upozoravanje poslovnih organizacija u nefinansijskom sektoru da promet sa fizičkim ili pravnim licima u toj zemlji može nositi rizik od pranja novca;*
- *ograničavanje poslovnog odnosa ili finansijskog prometa sa utvrđenom zemljom ili licima u toj zemlji.*

2.5 Prijavljivanje sumnjivog prometa i druge prijave (R.19 & 25)

Preporuka 25 (samo mišljenja i smernice u vezi sa PSP)

2.5.1 Da li nadležni organi, a posebno FOJ, finansijskim institucijama i ONPZ koja su u obavezi da prijave sumnjivi promet dostavljaju odgovarajuća i prikladna mišljenja uz osvrt na Smernice FATF-a o najboljoj praksi dostavljanja mišljenja finansijskim institucijama i drugim licima koja imaju obavezu podnošenja prijave? (FATF R.25.2)

Primeri odgovarajućih mehanizama iznošenja mišljenja (izvučeni iz Dokumenta o najboljim praksama) mogu da obuhvate:

(i) opšta mišljenja – (a) statistiku o broju prijavljenih slučajeva, uz odgovarajuću podelu, i o rezultatima prijavljenih slučajeva; (b) podaci o postojećim tehnikama, metodama i trendovima (tipologijama); i (c) prečišćeni primeri stvarnih slučajeva pranja novca.

(ii) određena mišljenja ili mišljenja u vezi sa određenim slučajevima – (a) potvrda o prijemu prijave; (b) u zavisnosti od domaćih pravnih načela, ako je slučaj zatvoren ili rešen, bilo zahvaljujući završenom krivičnom postupku, bilo zahvaljujući tome što je nađeno da je prijava u vezi sa legitimnim prometom ili iz drugih razloga, i ako su podaci na raspolaganju, onda bi institucija trebalo da primi podatke o toj odluci ili rezultatu.

Preporuka 19

2.5.2 Da li je Kosovo uzelo u obzir izvodljivost i korisnost primene sistema kada finansijske institucije prijavljuju svaki promet u iznosu većem od određene granice nacionalnoj centralnoj agenciji sa kompjuterizovanom bazom podataka? (FATF R.19.1)
2.5.3 Kada postoje sistemi za prijavljivanje prometa sa velikim iznosom, da li se prijave evidentiraju u kompjuterizovanoj bazi podataka, koja je na raspolaganju nadležnim organima u svrhu BPPN/BPFT? (FATF R.19.2)
2.5.4 Da li su sistemi za prijavljivanje prometa sa velikim iznosom predmet strogih mera zaštite da bi se obezbedila propisna upotreba informacija ili podataka koji su prijavljeni ili evidentirani? (FATF R.19.3)
2.5.5 Da li nadležni organi vode obuhvatnu statistiku o stvarima koje su u vezi sa delotvornošću i efikasnošću sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? Ovo bi trebalo da obuhvati vođenje godišnje statistike o: (a) prijavama sumnjivih prometa i o drugim prijavama kada je to izvodljivo na osnovu domaćih zakona, a koje su primljene i prosledene - (iii) prijave podnete o: (i) prometu u domaćoj ili stranoj valuti u iznosu većem od određene granice. Ako se takva statistika vodi, dostaviti istu (FATF R.32.2)

2.6 Unutrašnja kontrola, usklađenost, revizija i inostrani ogranci (R.15 i 22)

Preporuka 15

2.6.1 Da li su finansijske institucije u obavezi da uspostave i održavaju unutrašnje postupke, politiku i kontrolu radi sprečavanja PN i FT, i da isto prosleđuju svojim zaposlenima? Takvi postupci, politika i kontrola trebalo bi između ostalog da obuhvati PK, zadržavanje evidencije, otkrivanje neobičnih i sumnjivih prometa i obavezu podnošenja prijave. (FATF R.15.1)
2.6.2 Da li su finansijske institucije u obavezi da osmisle odgovarajuće uslove radi kontrole usklađenosti, npr: za finansijske institucije kao minimalni uslov određivanje službenika koji će kontrolisati usklađenost u pogledu BPPN/BPFT, na rukovodstvenom nivou? (FATF R.15.1.1)

2.6.3 Da li službenik koji kontroliše usklađenost u pogledu BPPN/BPFT i drugi odgovarajući službenici imaju blagovremen pristup identifikacionim podacima o klijentu i drugim podacima za PK, evidenciji prometa, i drugim relevantnim podacima? (FATF R.15.1.2)
2.6.4 Da li su finansijske institucije u obavezi da održavaju i na odgovarajući način uvedu funkciju nezavisne revizije da bi se ispitala usklađenost (uključujući ispitivanje uzorka) sa takvim postupcima, politikom i kontrolom? (FATF R.15.2)
2.6.5 Da li su finansijske institucije u obavezi da uvedu tekuću obuku zaposlenih da bi se obezbedilo da su isti obavešteni o novim dešavanjima, uključujući informacije o postojećim tehnikama, metodama i trendovima PN i FT; i da bi postojalo jasno objašnjenje svih aspekata zakona i obaveza u pogledu BPPN/BPFT, i posebno, uslova u vezi sa PK i prijavljivanjem sumnjivih prometa? (FATF R.15.3)
2.6.6 Da li su finansijske institucije u obavezi da uspostave postupke za proveru da bi se obezbedili visoki standardi prilikom zapošljavanja službenika? (FATF R.15.4)
2.6.7 Da li je službenik zadužen za kontrolu usklađenosti u pogledu BPPN/BPFT u stanju da postupi nezavisno i da podnosi izveštaj višem rukovodstvu iznad svog nivoa, sledećem nivou podređenosti ili odboru direktora? (FATF R.15.5)

Preporuka 22

2.6.8 Da li su finansijske institucije u obavezi da obezbede da njihovi inostrani ogranci i podružnice primenjuju mere BPPN/BPFT koje su u skladu sa uslovima na domaćoj teritoriji, kao i Preporuke FATF-a, u onoj meri u kojoj to domaći zakoni i propisi (tj. zemlje domaćina/teritorije na kojoj se nalaze) dozvoljavaju? (FATF R.22.1)
2.6.9 Da li su finansijske institucije u obavezi da posebnu pažnju poklone tome da se ovo načelo poštuje u pogledu njihovih ogranka i podružnica u zemljama/na teritorijama koje ne primenjuju ili koje nedovoljno primenjuju Preporuke FATF-a? (FATF R.22.1.1)

2.6.10 Kada se minimalni uslovi BPPN/BPFT u domaćoj zemlji i zemlji domaćinu/teritoriji na kojoj se nalaze razlikuju, da li su ogranci i podružnice na Kosovu u obavezi da primenjuju najviši standard, u onoj meri u kojoj to zakoni i propisi na Kosovu dozvoljavaju? (FATF R.22.1.2)
2.6.11 Da li su finansijske institucije u obavezi da nadležni organ domaće zemlje obaveste kada inostrani ogranak ili podružnica nije u mogućnosti da primenjuje odgovarajuće mere BPPN/BPFT jer je to zabranjeno domaćim zakonima, propisima ili drugim merama (tj. zemlje domaćina/teritorije na kojoj se nalaze)? (FATF R.22.2)
2.6.12 Da li su finansijske institucije predmet Suštinskih načela potrebnih da bi se primenjivale dosledne mere PK na grupnom nivou, uzimajući u obzir aktivnost klijenta sa različitim ograncima i podružnicama u većinskom vlasništvu u svetu? (FATF R.22.3)
2.6.13 Ako zakonima treće zemlje nije dozvoljena primena ekvivalentnih mera BPPN/BPFT, navedite postupak na Kosovu po kom institucije preduzimaju dodatne mere za rešavanje rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, kao i vrstu dodatnih mera čije se uvođenje očekuje (Direktiva EU 2005/60/EC, član 31(3)).
2.6.14 Navedite da li su kreditne i finansijske institucije u obavezi da svojim ograncima i podružnicama u većinskom vlasništvu, a koje se nalaze u trećim zemljama (koje nisu članice EU) prosledi svoju politiku i postupke u pogledu BPPN i BPFT. (3 MLD, član 34 (2))

2.7 Nazor i kontrola (R. 25)

Smernice – R.25 (Smernice za finansijske institucije)

2.7.1 Da li su nadležni organi izdali smernice ¹⁰ kojima se finansijskim institucijama i ONPZ pomaže oko primene i usklađivanja uslova BPPN/BPFT? Za ONPZ, takve smernice mogu izdati SRO. (FATF R.25.1)

¹⁰ Kao minimum, smernice bi trebalo da pomažu oko stvari koje obuhvataju srodne Preporuke FATF-a, uključujući: (i) opis tehnika i metoda PN i FT; i (ii) svaku dodatnu meru koju date institucije i ONPZ mogu da preduzmu da bi obezbedili da su njihove mere BPPN/BPFT delotvorne.

b) Agenti nekretnina – kada vrše promet za klijenta u vezi sa kupoprodajom nekretnine¹⁵. c) Trgovci dragocenim metalima i trgovci dragim kamenjem – kada vrše gotovinski promet sa klijentom koji je jednak iznosu od ili veći od 15,000 USD/EUR. d) Advokati, beležnici, drugi nezavisni pravnici i računovođe kada pripremaju ili vrše promet za klijenta u vezi sa sledećim aktivnostima: • Kupoprodaja nekretnine; • Upravljanje novcem, hartijama od vrednosti ili drugom imovinom klijenta¹⁶; • Upravljanje bankovnim, štednim računom ili računom hartija od vrednosti; • Organizovanje doprinosa za osnivanje, rad ili upravljanje društvima; • Stvaranje, rad ili upravljanje pravnim licima ili uređenjima i kupoprodaja poslovnih subjekata. e) Trustovi i pružaoci usluga kada pripremaju i kada vrše promet za klijenta u vezi sa sledećim aktivnostima: • Postupanje u svojstvu zastupnika pravnih lica prilikom osnivanja; • Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu direktora ili sekretara društva, partnera u partnerstvu ili u sličnom svojstvu u vezi sa drugim pravnim licima; • Obezbeđivanje registrovanih prostorija; poslovne adrese ili smeštaja, adrese za prepisku ili upravne adrese za društvo, partnerstvo ili neko drugo pravno lice ili uređenje; • Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu ktitora ekspresnog trusta; • Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu naimenovanog deoničara za drugo lice. ONPZ bi posebno trebalo da ispoštuju mere PK utvrđene kriterijumima od 5.3. do 5.7. ali mogu odrediti stepen takvih mera po osnovu rizika, u zavisnosti od vrste klijenta, poslovnog odnosa ili prometa (FATF R.12.1)

3.1.2/1 Da li je ONPZ dozvoljeno da vode anonimne račune ili račune na fiktivna imena? (FATF R.5.1)

3.1.2/2 Da li su ONPZ u obavezi da primenjuju mere provere klijenata (PK) kada:

a) zasnivaju poslovni odnos;

b) vrše povremeni promet iznad primenjivog određenog praga (15000 USD/€);

c) vrše povremeni promet koji je elektronski transfer;

d) postoji sumnja u pranje novca ili finansiranje terorizma, bez obzira na svaki izuzetak ili svako ograničenje iznosa; ili

e) finansijska institucija sumnja u istinitost i adekvatnost prethodno dobijenih identifikacionih podataka o klijentu? (FATF R.5.2)

Primeri finansijskih prometa u kazinoima obuhvataju: kupovinu ili unovčavanje u kazinoima čipova ili tokena, otvaranje računa, elektronske transfere i menjanje valute. Finansijski prometi se ne odnose na promete kockanja koji obuhvataju samo čipove ili tokene kazinoa.

¹⁵ To znači da su agenti za nekretnine dužni da poštuju Preporuku 5. u pogledu kupaca i prodavaca imovine.

¹⁶ Kada advokat, beležnik, drugi nezavisni pravnik ili računovođa obavlja finansijsku delatnost kao poslovna organizacija i spada u definiciju „finansijske institucije“ onda bi to lice ili firma trebalo da poštuje uslove koji se odnose na finansijske institucije.

3.1.2/3 Da li su ONPZ u obavezi da identifikuju klijenta (bilo trajnog bilo povremenog i bilo fizička bilo pravna lica ili pravna uređenja) te da provere identitet klijenta koristeći pouzdana, nezavisna izvorna dokumenta, podatke ili informacije (identifikacione podatke)? (FATF R.5.3)
3.1.2/4 Za klijente koji su pravna lica ili pravna uređenja, da li su ONPZ u obavezi da: (a) provere da li je svako lice koje tvrdi da postupa u ime klijenta za to ovlašćeno i da utvrde i provere identitet tog lica; i (b) provere pravni status pravnog lica ili pravnog uređenja ¹⁷ ? (FATF R.5.4)
3.1.2/5 Da li su ONPZ u obavezi da utvrde identitet pravnog uživaoca ¹⁸ i da preduzmu razumne mere da provere identitet pravnog uživaoca koristeći srodne informacije ili podatke dobijene od pouzdanih izvora tako da finansijska institucija bude sigurna da zna ko je pravni uživalac? (FATF R.5.5)
3.1.2/6 Za sve klijente, da li ONPZ moraju da utvrde da li klijent postupa u ime drugog lica i da preduzmu razumne korake u cilju pribavljanja dovoljno identifikacionih podataka da bi se proverio identitet tog drugog lica? (FATF R.5.5.1)
3.1.2/7 Za klijente koji su pravna lica ili pravna uređenja, da li su ONPZ u obavezi da preduzmu razumne mere da bi: (a) razumeli vlasničku strukturu i strukturu kontrole klijenta; (b) utvrdili koja fizička lica imaju krajnje vlasništvo ili krajnju kontrolu nad klijentom. (FATF R.5.5.2)
3.1.2/8 Da li su ONPZ u obavezi da pribave podatke o svrsi i namenskom karakteru poslovnog odnosa? (FATF R.5.6)
3.1.2/9 Da li su ONPZ u obavezi da izvrše tekuću proveru poslovnog odnosa? (FATF R.5.7)

¹⁷ Provera se može izvršiti pribavljanjem dokaza o inkorporaciji ili sličnog dokaza o osnivanju ili postojanju, i pribavljanjem podataka u vezi sa imenom, imenima poverenika (u slučaju trustova), pravnim oblikom, adresom, direktorima (u slučaju pravnih lica) i odredbama kojima se uređuju ovlašćenja za obavezivanje pravnog lica ili uređenja.

¹⁸ *Pravni uživalac* se odnosi na fizičko-a lice-a koja imaju krajnje vlasništvo ili krajnju kontrolu nad klijentom i/ili na lice u čije ime se vrši promet. Takođe, obuhvata ona lica koja upražnjavaju krajnju delotvornu kontrolu nad pravnim licem ili uređenjem.

3.1.2/10 Da li tekuća provera obuhvata proveru prometa izvršenog u toku tog odnosa da bi se obezbedilo da su prometi koji se vrše u skladu sa saznanjima koja institucija ima o klijentu, njegovom poslovanju i profilu rizika, i kada je to potrebno, izvoru sredstava? (FATF R.5.7.1)
3.1.2/11 Da li su ONPZ u obavezi da obezbede da su dokumenta, podaci ili informacije koje se prikupljaju u procesu PK ažurne i relevantne, tako što vrše uvid u postojeću evidenciju, posebno u slučaju visokorizičnih kategorija klijenata ili poslovnih odnosa? (FATF R.5.7.2)
3.1.2/12 Da li su ONPZ u obavezi da vrše proveru u slučaju visokorizičnih kategorija klijenata, poslovnih odnosa ili prometa? (FATF R.5.8)
3.1.2/13 Kada postoji nizak rizik, da li ONPZ mogu da primenjuju blaže ili pojednostavljene mere? (FATF R.5.9)
3.1.2/14 Da li je ONPZ dozvoljeno da primenjuju pojednostavljene ili blaže mere PK u slučaju klijenata koji borave na drugoj teritoriji? (FATF R.5.10)
3.1.2/15 Ako postoji sumnja u pranje novca ili finansiranje terorizma, ili ako postoji mogućnost određenog visokog rizika, da li su pojednostavljene mere PK prihvatljive? (FATF R.5.11)
3.1.2/16 Kada je ONPZ dozvoljeno da odrede stepen primene mera PK po osnovu rizika, da li postoje uslovi poštovanja smernica koje izdaju nadležni organi? (FATF R.5.12)
3.1.2/17 Da li su ONPZ u obavezi da provere identitet klijenta i pravnog uživaoca pre ili u toku osnivanja poslovnog odnosa ili vršenja prometa u slučaju povremenih klijenata? (FATF R.5.13)
3.1.2/18 Da li je ONPZ na Kosovu dozvoljeno da vrše proveru identiteta klijenta i pravnog uživaoca nakon osnivanja poslovnog odnosa, pod uslovom: (a) da se to čini što je pre i razumno izvodljivo; (b) da je to neophodno da se ne bi ometalo uobičajeno poslovanje;

(c) da su rizici od pranja novca pod delotvornom kontrolom? (FATF R.5.14)
3.1.2/19 Kada je klijentu dozvoljeno da koristi poslovni odnos pre provere, da li su ONPZ u obavezi da prilagode postupke za kontrolu rizika u vezi sa uslovima pod kojima isto može nastati? ¹⁹ (FATF R.5.14.1)
3.1.2/20 Ako ONPZ nisu u mogućnosti da ispoštuju gore navedene kriterijume (Preporuka FATF-a od 5.3. do 5.6): a) da li je dozvoljeno otvaranje računa, počinjanje poslovnog odnosa ili vršenje prometa? b) da li je potrebno uzeti u obzir mogućnost podnošenja prijave o sumnjivom prometu? (FATF R.5.15)
3.1.2/21 Ako je ONPZ već otpočelo poslovni odnos, da li postoji neki uslov za prekid poslovnog odnosa i za razmatranje mogućnosti podnošenja prijave o sumnjivom prometu? (FATF R.5.16)
3.1.2/22 Da li su ONPZ u obavezi da primene uslove PK na postojeće klijente po osnovu materijalnosti i rizika, te da izvrše proveru takvog postojećeg odnosa u odgovarajućem trenutku? (FATF R.5.17)
3.1.2/23 Da li su ONPZ u obavezi da primenjuju mere PK u slučaju postojećih klijenata, ako su isti klijenti na koje se odnosi Kriterijum 5.1? (FATF R.5.18)
3.1.3 U slučajevima iz Kriterijuma 12.1, da li su ONPZ u obavezi da ispoštuju kriterijume iz Preporuke 6. i 8-11? (FATF R.12.2)
3.1.3/1 Da li su ONPZ u obavezi da uspostave odgovarajuće sisteme za kontrolu rizika da bi se utvrdilo da li je potencijalni klijent, postojeći klijent ili pravni uživalac politički eksponirano lice? (FATF R.6.1)

¹⁹ Ovi postupci bi trebalo da obuhvate skup mera poput ograničavanja broja, vrste i/ili iznosa prometa koji se može izvršiti i praćenje velikih ili složenih prometa koji se vrše van očekivane norme za tu vrstu odnosa.

3.1.3/2 Da li su ONPZ u obavezi da dobiju odobrenje od višeg rukovodstva za osnivanje poslovnog odnosa sa PEL? (FATF R.6.2)
3.1.3/3 Kada je klijent prihvaćen i kada se kasnije otkrije da je klijent ili pravni uživatelj PEL, da li je ONPZ u obavezi da dobije odobrenje od višeg rukovodstva za nastavak poslovnog odnosa? (FATF R.6.2.1)
3.1.3/4 Da li su ONPZ u obavezi da preduzmu razumne mere da utvrde izvor bogatstva i izvor sredstava i klijenta i pravnog uživaoca koji je prepoznat kao PEL? (FATF R.6.3)
3.1.3/5 Kada su ONPZ u poslovnom odnosu sa PEL, da li su u obavezi da strogo prate taj odnos? (FATF R.6.4)
3.1.3/6 Da li gore navedeni uslovi obuhvataju i PEL koja imaju uticajne javne funkcije u zemlji? (FATF R.6.5)
3.1.3/7 Da li su ONPZ u obavezi da uspostave politiku ili preduzmu one mere koje su neophodne da bi se sprečila zloupotreba tehnoloških razvoja u šemama pranja novca ili finansiranja terorista? (FATF R.8.1)
3.1.3/8 Da li su ONPZ u obavezi da uspostave politiku i postupke za rešavanje svih posebnih rizika koji su u vezi sa poslovnim odnosom ili prometom koji se ne odvija licem u lice? Da li se takva politika i postupci primenjuju kada se osniva odnos sa klijentom i kada se vrši tekuća provera? (FATF R.8.2)
<i>Primeri poslova koji se ne odvijaju licem u lice obuhvataju: poslovni odnos koji se osniva preko interneta ili drugim sredstvima poput pošte; usluge i promet preko interneta, uključujući trgovinu hartijama od vrednosti koju obavljaju investitori na malo preko interneta ili druge interaktivne računarske usluge; upotrebu bankomata; telefonsko bankarstvo; prenošenje uputstava ili prijava putem faksimila ili sličnim sredstvima i isplata i primanje gotovinskog iznosa kao deo prometa preko elektronskog prodajnog mesta, korišćenjem pripejd ili dopunjivih, ili za račun vezanih vrednosnih kartica.</i>
3.1.3/9 Da li mere za kontrolu rizika obuhvataju određene i delotvorne postupke PK koji se odnose na klijente sa kojima se ne posluje licem u lice? (FATF R.8.2.1)

Primeri takvih postupaka obuhvataju: overavanje dokumenata datih na uvid; sticanje dodatnih dokumenata u cilju dopune dokumenata koji su već obavezni za klijente sa kojima se ne posluje licem u lice; izrada nezavisnog ugovora sa klijentom; oslanjanje na predstavljanje treće strane (vidi kriterijume od 9.1. do 9.5) i obaveza vršenja prve isplate preko računa na ime klijenta, sa drugom bankom koja primenjuje slične standarde provere klijenta.

Finansijske institucije bi trebalo da se upućuju na Dokument o PK, Odeljak 2.2.6.

Za elektronske usluge, finansijske institucije bi mogle da se upućuju na „Načela kontrole rizika za elektronsko bankarstvo“ koja je izdao Komitet iz Bazela, jula 2003. god.

3.1.3/10 Delokrug člana 13(6) Direktive EU 2005/60 širi je od delokruga Preporuke FATF-a br. 8. jer se Direktiva usredsređuje na proizvode ili promete bez obzira na upotrebu tehnologije. Kako su ove stvari uređene vašim zakonima? (3 MLD, član 13 (6))

3.1.3/11 Da li su ONPZ koja se oslanjaju na treću stranu u obavezi da od iste odmah pribave neophodne podatke²⁰ u vezi sa određenim elementima procesa PK (Kriterijumi od 5.3. do 5.6)²¹? (FATF R.9.1)

3.1.3/12 Da li su ONPZ u obavezi da preduzmu odgovarajuće korake da bi bili sigurni da će treća strana, na zahtev i bez odlaganja, dostaviti primerke identifikacionih podataka i druge srodne dokumentacije u vezi sa uslovima PK? (FATF R.9.2)

3.1.3/13 Da li su ONPZ u obavezi da provere da li je treća strana uređena i pod nadzorom (u skladu sa preporukama 23, 24. i 29), te da poseduje mere za poštovanje uslova PK utvrđenih u Preporuci 5. i Preporuci 10? (FATF R.9.3)

3.1.3/14 Kada utvrđuju u kojoj zemlji/na čijoj teritoriji ima sedište treća strana koja ispunjava uslove, da li nadležni organi uzimaju u obzir podatke koji su na raspolaganju o tome da li te zemlje/teritorije na odgovarajući način primenjuju preporuke FATF-a²²? (FATF R.9.4)

²⁰ Nije neophodno pribaviti primerke dokumentacije.

²¹ U praksi, ovakvo oslanjanje na treću stranu često postoji kada preporuku daje drugi član iste grupe finansijskih usluga, ili na nekim teritorijama kada to čini druga finansijska institucija ili treća strana. Takođe, može postojati u poslovnom odnosu između osiguravajućih društava i brokera/agenta osiguranja, ili između davalaca hipoteke i brokera.

²² Zemlje se mogu upućivati preko izveštaja, procena ili revizija u vezi sa BPPN/BPFT koje objavljuju FATF, FSRB, MMF ili Svetska banka.

3.1.3/15 Da li krajnja odgovornost za identifikaciju i proveru klijenta ostaje na ONPZ koji se oslanja na treću stranu? (FATF R.9.5)
3.1.3/16 Da li su ONPZ u obavezi da vode evidenciju prometa, i domaćih i međunarodnih, u roku od pet godina, nakon završetka prometa (ili u dužem roku ako to zatraži nadležni organ u određenim slučajevima i uz propisno ovlašćenje)? (FATF R.10.1)
3.1.3/17 Da li je evidencija o prometu dovoljna da bi mogao da se rekonstruiše pojedinačni promet da bi se, po potrebi, obezbedili dokazi za krivično gonjenje krivičnog dela? (FATF R.10.1.1)
3.1.3/18 Da li su ONPZ u obavezi da vode evidenciju identifikacionih podataka, dosijea računa i poslovne prepiske u roku od pet godina, nakon prekida računa ili poslovnog odnosa (ili u dužem roku ako to zatraži nadležni organ u određenim slučajevima i uz propisno ovlašćenje)? (FATF R.10.2)
3.1.3/19 Da li su ONPZ u obavezi da obezbede da su celokupna evidencija i podaci o klijentu i prometu blagovremeno stavljeni na raspolaganje domaćim nadležnim organima uz odgovarajuća ovlašćenja? (FATF R.10.3)
3.1.3/20 Da li su ONPZ u obavezi da posebnu pažnju poklone svakom složenom, neobično velikom prometu, ili neobičnim obrascima prometa, a koji nema očiglednu ili vidljivu ekonomsku ili zakonsku svrhu? (FATF R.11.1)
<i>Primeri takvog prometa ili obrazaca prometa obuhvataju: značajni promet relativan odnosu, promet koji prelazi određenu granicu, veoma visok promet na računu koji nije u skladu sa veličinom bilansa, ili promet koji spada van redovnog obrasca aktivnosti računa.</i>
3.1.3/21 Da li su ONPZ u obavezi da koliko je to moguće ispituju poreklo i svrhu takvog prometa, te da svoje nalaze proslede u pisanom obliku? (FATF R.11.2)
3.1.3/22 Da li su ONPZ u obavezi da takve nalaze stave na raspolaganje nadležnim organima i revizorima u periodu od najmanje pet? (FATF R.11.3)

3.2 Prijavljivanje sumnjivog prometa (R.16)

(primena preporuka 13-15, 17. i 21)

3.2.1 Da li su ONPZ u obavezi da ispoštuju uslove iz Preporuke 13 (kriterijumi od 13.1. do 13.4)²³ u sledećim okolnostima:

- a) Kazinoi (uključujući internet kazino) i agenti za nekretnine – u slučajevima iz Preporuke 13.
- b) Trgovci dragocenim metalima ili dragim kamenjem – kada vrše gotovinski promet sa klijentom koji je jednak iznosu od ili veći od 15,000 USD/EUR²⁴.
- c) Advokati, beležnici, drugi nezavisni pravnici i računovođe kada pripremaju ili vrše promet za klijenta u vezi sa sledećim aktivnostima:
 - Kupoprodaja nekretnine;
 - Upravljanje novcem, hartijama od vrednosti ili drugom imovinom klijenta;
 - Upravljanje bankovnim, štednim računom ili računom hartija od vrednosti;
 - Organizovanje doprinosa za osnivanje, rad ili upravljanje društvima;
 - Stvaranje, rad ili upravljanje pravnim licima ili uređenjima i kupoprodaja poslovnih subjekata.

Napomena u vezi sa pravno-profesionalnom privilegijom ili pravno-profesionalnom tajnom.

Advokati, beležnici, drugi nezavisni pravnici i računovođe koji postupaju kao nezavisni pravnici, nisu dužni da podnose prijavu o sumnjivom prometu ako su srodni podaci pribavljeni u slučajevima u kojima isti podležu pravno-profesionalnoj privilegiji ili pravno-profesionalnoj tajni.

Od svake teritorije zavisi da li će odrediti stvari koje spadaju u pravno-profesionalnu privilegiju ili pravno-profesionalnu tajnu. Ovo bi obično obuhvatilo podatke koje advokati, beležnici ili drugi nezavisni pravnici prime od ili pribave preko jednog od svojih klijenata: (a) u toku utvrđivanja pravnog položaja svog klijenta, ili (b) u toku obavljanja svog zadatka odbrane ili zastupanja tog klijenta u, ili u vezi sa sudskim, upravnim, arbitražnim ili postupkom posredovanja. Kada su računovođe predmet istih obaveza tajnosti ili privilegije, isti, takođe, nisu dužni da prijave sumnjivi promet.

d) Trustovi i pružaoci usluga – kada pripremaju i kada vrše promet za klijenta u vezi sa sledećim aktivnostima:

- Postupanje u svojstvu zastupnika pravnih lica prilikom osnivanja;
- Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu direktora ili sekretara društva, partnera u partnerstvu ili u sličnom svojstvu u vezi sa drugim pravnim licima;
- Obezbeđivanje registrovanih prostorija; poslovne adrese ili smeštaja, adrese za prepisku ili upravne adrese za društvo, partnerstvo ili neko drugo pravno lice ili uređenje;
- Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu kreatora ekspresnog trusta;
- Postupanje (ili pripremanje uslova da drugo lice postupa) u svojstvu naimenovanog deoničara za drugo lice.

(FATF R.16.1)

3.2.1/1 Da li su ONPZ u obavezi na osnovu zakona ili uredbe da FOJ podnose prijavu (prijava sumnjivog prometa – PSP) kada sumnjaju ili imaju razuman osnov da sumnjaju da su sredstva imovina stečena kriminalom? (FATF R.13.1)

²³ ONPZ bi trebalo da ispoštuju sve kriterijume iz Preporuke 13. uz dva izuzetka. Prvo, trgovci dragocenim metalima i dragim kamenjem moraju da ispoštuju kriterijum 13.3, ali su dužni da prijave samo promet (ili pokušaj izvršenja prometa) u iznosu gotovine preko granice od 15000 USD/EUR. Drugo, kako je predviđeno kriterijumom 16.1, zemlje advokatima, beležnicima i drugim nezavisnim pravnicima i računovođama koje postupaju u svojstvu nezavisnog pravnika da podnesu PSP samoregulatornoj organizaciji i ne moraju uvek da PSP podnose FOJ.

²⁴ Određena granica obuhvata situacije u kojima se promet vrši u jednom poduhvatu ili u nekoliko poduhvata koji su naočigled povezani (slučajevi „strukturiranja“).

3.2.1/2 Da li se obaveza podnošenja PSP odnosi i na sredstva za koja postoji razuman osnov za sumnju ili za koja se sumnja da su povezana ili u vezi sa, ili da će se koristiti za terorizam, teroristička dela ili od strane terorističkih organizacija ili onih koji finansiraju terorizam? (FATF R.13.2)
3.2.1/3 Da li se podnosi prijava za svaki sumnjivi promet u vezi sa PN ili FT, uključujući pokušaj izvršenja prometa, bez obzira na iznos prometa? (FATF R.13.3 i SR.IV.2)
3.2.1/4 Da li se uslov podnošenja prijave o sumnjivom prometu primenjuje bez obzira na to da se smatra da isti, između ostalog, obuhvata poreske stvari? (FATF R.13.4 i SR.IV.2)
3.2.2 Kada zemlja/teritorija dozvoljava advokatima, beležnicima, drugim nezavisnim pravnicima i računovođama da podnose PSP svojim odgovarajućim samoregulatornim organizacijama (SRO), da li postoje odgovarajući oblici saradnje između tih organizacija i FOJ? Da li je Kosovo utvrdilo detalje načina na kom SRO mogu sarađivati sa FOJ? (FATF R.16.2)
3.2.3 U slučajevima iz kriterijuma 16.1, da li se primenjuju kriterijumi iz preporuka 14, 15. i 21. u vezi sa ONPZ? (FATF R.16.3)
3.2.3/1 Da li su ONPZ i njihovi direktori, službenici i zaposleni (stalno i privremeno) zaštićeni zakonom i od krivične i od građanske odgovornosti za povredu bilo kakvog ograničenja u pogledu otkrivanja podataka, a koje je nametnuto ugovorom ili nekom zakonskom, regulatornom ili upravnom odredbom, ako savesno podnesu prijavu o sumnji FOJ? (FATF R.14.1)
3.2.3/2 Da li je ONPZ i njihovim direktorima, službenicima i zaposlenima (privremeno i stalno) zakonom zabranjeno da otkrivaju („dojavljuju“) činjenicu da je podneta PSP ili da su srodni podaci dostavljeni FOJ? (FATF R.14.2)

3.2.3/3 Da li su ONPZ u obavezi da uspostave i održavaju unutrašnje postupke, politiku i kontrolu radi sprečavanja PN i FT, i da isto prosleđuju svojim zaposlenima? Takvi postupci, politika i kontrola trebalo bi između ostalog da obuhvati PK, zadržavanje evidencije, otkrivanje neobičnih i sumnjivih prometa i obavezu podnošenja prijave. (FATF R.15.1)
3.2.3/4 Da li su ONPZ u obavezi da osmisle odgovarajuće uslove radi kontrole usklađenosti, npr: kao minimalni uslov određivanje službenika koji će kontrolisati usklađenost u pogledu BPPN/BPFT, na rukovodstvenom nivou? (FATF R.15.1.1)
3.2.3/5 Da li službenik koji kontroliše usklađenost u pogledu BPPN/BPFT i drugi odgovarajući službenici imaju blagovremen pristup identifikacionim podacima o klijentu i drugim podacima za PK, evidenciji prometa, i drugim relevantnim podacima? (FATF R.15.1.2)
3.2.3/6 Da li su ONPZ u obavezi da održavaju i na odgovarajući način uvedu funkciju nezavisne revizije da bi se ispitala usklađenost (uključujući ispitivanje uzorka) sa takvim postupcima, politikom i kontrolom? (FATF R.15.2)
3.2.3/7 Da li su ONPZ u obavezi da uvedu tekuću obuku zaposlenih da bi se obezbedilo da su isti obavešteni o novim dešavanjima, uključujući informacije o postojećim tehnikama, metodama i trendovima PN i FT; i da bi postojalo jasno objašnjenje svih aspekata zakona i obaveza u pogledu BPPN/BPFT, i posebno, uslova u vezi sa PK i prijavljivanjem sumnjivih prometa? (FATF R.15.3)
3.2.3/8 Da li su ONPZ u obavezi da uspostave postupke za proveru da bi se obezbedili visoki standardi prilikom zapošljavanja službenika? (FATF R.15.4)
3.2.3/9 Da li je službenik zadužen za kontrolu usklađenosti u pogledu BPPN/BPFT u stanju da postupi nezavisno i da podnosi izveštaj višem rukovodstvu iznad svog nivoa, sledećem nivou podređenosti ili odboru direktora? (FATF R.15.5)

3.2.3/10 Da li su ONPZ u obavezi da posebnu pažnju poklone poslovnom odnosu i prometu sa licima (uključujući pravna lica i druge ONPZ i finansijske institucije) iz ili u zemljama koje ne primenjuju ili koje nedovoljno primenjuju Preporuke FATF-a? (FATF R.21.1)
3.2.3/11 Da li Kosovo poseduje delotvorne mere da bi se obezbedilo da su finansijske institucije upoznate sa zabrinutošću u pogledu slabosti sistema BPPN/BPFT drugih zemalja/teritorija? (FATF R.21.1.1)
3.2.3/12 Ako takav promet nema očiglednu ekonomsku ili vidljivu zakonsku svrhu, da li se ispituju poreklo i svrha takvog prometa, koliko je to moguće, i da li se nalazi u pisanom obliku stavljaju na raspolaganje da bi se pomoglo nadležnim organima (npr: nadzornim organima, agencijama za sprovođenje zakona i FOJ) i revizorima? (FATF R.21.2)
3.2.3/13 Kada određena zemlja/teritorija i dalje ne primenjuje ili nedovoljno primenjuje Preporuke FATF-a, da li je Kosovo u stanju da primeni odgovarajuće protivmere? (FATF R.21.3)
<i>Primeri mogućih protivmera obuhvataju:</i> - stroge uslove za identifikaciju klijenata i unapređena uputstva, uključuju finansijska uputstva koja se posebno odnose na određenu teritoriju, finansijskim institucijama za identifikaciju pravnog uživaoca pre zasnivanja poslovnog odnosa sa pojedincima ili društvima iz tih zemalja; - napredne srodne mehanizme prijavljivanja ili sistematskog prijavljivanja finansijskog prometa po osnovu toga da je finansijski promet sa takvom zemljom verovatno sumnjiv; - prilikom razmatranja zahteva za odobravanje osnivanja odnosa u zemljama koje primenjuju protivmere preko podružnica ili ogranaka, ili predstavništava finansijskih institucija, uzimajući u obzir činjenicu da je relevantna finansijska institucija iz zemlje koja ne poseduje odgovarajuće sisteme BPPN/BPFT; - upozoravanje poslovnih organizacija u nefinansijskom sektoru da promet sa fizičkim ili pravnim licima u toj zemlji može nositi rizik od pranja novca; - ograničavanje poslovnog odnosa ili finansijskog prometa sa utvrđenom zemljom ili licima u toj zemlji.
3.2.4 Da li uslov podnošenja prijave obuhvata i ostatak stručnih delatnosti računovođa, uključujući reviziju? (FATF R.16.4)
3.2.5 Da li ONPZ imaju obavezu da FOJ podnose prijavu kada sumnjaju ili imaju razuman osnov da sumnjaju da su sredstva imovina stečena svakim krivičnim delom koje bi predstavljalo prethodeće krivično delo pranja novca u zemlji? (FATF R.16.5)

3.2.6 Navedite detaljnu statistiku u vezi sa prijavama sumnjivog prometa koje su ONPZ podneli FOJ u periodu između 2010. i 2013. god. (FATF R.32)
3.2.7 Navedite da li je na Kosovu predviđeno da lica sa obavezom moraju da se uzdrže od vršenja prometa za koji znaju ili sumnjaju da je u vezi sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, dok isto ne prijave FOJ (Direktiva EU 2005/60/EC, član 24(1))
3.2.8 Navedite i to da li kosovski organi vlasti (na primer FOJ) mogu da zaustave izvršenje prometa na koji je skrenuta pažnja (Direktiva EU 2005/60/EC, član 24(1)).
3.2.9 Štaviše, navedite da li Kosovo, ako se promet vrši iz opravdanih razloga ili zato što bi mogao da omete rad na istrazi, može da nametne uslov po kom bi FOJ bila obaveštena odmah potom (Direktiva EU 2005/60/EC, član 24(2)).
3.2.10 Pored 3.2.4 (Preporuka FATF-a 16.5), navedite da li je na Kosovu predviđeno da se zabrana dojava; i uslov razvoja unutrašnjih mera BPPN/BPFT u pogledu zemalja koje ne primenjuju standarde BPPN/BPFT odnosi i na revizore, računovođe i poreske savetnike kada isti obavljaju svoje stručne delatnosti (Direktiva EU 2005/60/EC, član 2(3)(a)).
3.2.11 Isto tako, navedite da li je na Kosovu predviđena primenljivost 3.2.7/4 gore kod svakog fizičkog i pravnog lica koje trguje robom, kada se plaćanja vrše u gotovini u iznosu od 15.000 € ili većem (Direktiva EU 2005/60/EC, član 2(3)(e)).

3.3 Uređenje, nadzor i nadgledanje (R. 24-25)

Preporuka 24

3.3.1 Da li Kosovo obezbeđuje da su kazinoi (uključujući internet kazino) predmet obuhvatnog regulatornog i nadzornog režima koji obezbeđuje da isti delotvorno primenjuju mere BPPN/BPFT predviđene Preporukama FATF-a? (FATF R.24.1)
3.3.2 Da li Kosovo obezbeđuje da je određeni nadležni organ odgovoran za regulatorni i nadzorni režim kazino u pogledu BPPN/BPFT? Da li nadležni organ ima odgovarajuća ovlašćenja da vrši svoje funkcije, uključujući ovlašćenja da nadgleda i sankcioniše (trebalo bi obezbediti da se kriterijumi 17.1-17.4. odnose na obaveze iz Preporuke 12. i Preporuke 16)? (FATF R.24.1.1)
3.3.2/1 Da li Kosovo ima na raspolaganju delotvorne, srazmerne i odvraćajuće krivične, građanske ili upravne kazne da bi se kažnjavala fizička ili pravna lica (uključujući i kazina) koja ne poštuju uslove Kosova u pogledu BPPN/BPFT? (FATF R.17.1)
3.3.2/2 Da li je Kosovo odredilo organ (npr: nadzorni organ ili FOJ) koji ima ovlašćenja da izriče kazne (uključujući i kazina)? (FATF R.17.2)
3.3.2/3 Da li su na raspolaganju kazne koje su u vezi ne samo sa pravnim licima koja su ONPZ (uključujući i kazina) već i sa njihovim direktorima i višim rukovodstvom? (FATF R.17.3)
3.3.2/4 Da li je dijapazon kazni koje su na raspolaganju širok i srazmeran težini situacije? Da li kazne obuhvataju ovlašćenja za izricanje disciplinskih i novčanih kazni, kao i ovlašćenja za povlačenje, ograničavanje ili ukidanje licence ONPZ (uključujući i kazina), kada je to izvodljivo? (FATF R.17.4)
3.3.3 Da li kazino licencira određeni nadležni organ? (FATF R.24.1.2)

3.3.4 Da li nadležni organ preduzima neophodne zakonske i regulatorne mere radi sprečavanja kriminalaca ili njihovih saradnika da drže ili budu pravni uživaoci značajnog ili kontrolišućeg interesa, da drže rukovodeću funkciju u, ili da budu rukovodioci kazina? (FATF R.24.1.3)

3.3.5 Da li Kosovo obezbeđuje da su druge kategorije ONPZ predmet delotvornih sistema za praćenje i obezbeđivanje usklađenosti sa uslovima BPPN/BPFT? Prilikom određivanja toga da li je sistem praćenja i obezbeđivanja usklađenosti odgovarajući, može se uzeti u obzir rizik od pranja novca ili finansiranja terorista u datom sektoru, tj. ako postoji dokazano nizak rizik onda stepen potrebnih mera može biti manji. (FATF R.24.2)

3.3.6 Da li postoji određeni nadležni organ ili SRO odgovorna za praćenje i obezbeđivanje usklađenosti drugih kategorija ONPZ sa uslovima BPPN/BPFT? Da li takav organ ili SRO ima:
a) odgovarajuća ovlašćenja da vrši svoje funkcije, uključujući ovlašćenja za praćenje i kažnjavanje (zemlje bi trebalo da obezbede da se kriterijumi 17.1-17.4 primenjuju na obaveze iz Preporuke 12. i Preporuke 16);
b) dovoljno tehničkih i drugih resursa da vrši svoje funkcije²⁵? (FATF R.24.2.1)

3.3.6/1 Da li Kosovo ima na raspolaganju delotvorne, srazmerne i odvraćajuće krivične, građanske ili upravne kazne da bi se kažnjavala fizička ili pravna lica (koja su u kategoriji ONPZ-a), koja ne poštuju uslove Kosova u pogledu BPPN/BPFT? (FATF R.17.1)

3.3.6/2 Da li je Kosovo odredilo organ (npr: nadzorni organ ili FOJ) koji ima ovlašćenja da izriče kazne drugim kategorijama ONPZ-a? (FATF R.17.2)

3.3.6/3 Da li su na raspolaganju kazne koje su u vezi ne samo sa pravnim licima koja se svrstavaju u druge kategorije ONPZ-a već i sa njihovim direktorima i višim rukovodstvom? (FATF R.17.3)

3.3.6/4 Da li je dijapazon kazni koje su na raspolaganju širok i srazmeran težini situacije? Da li kazne obuhvataju ovlašćenja za izricanje disciplinskih i novčanih kazni, kao i ovlašćenja za povlačenje, ograničavanje ili ukidanje licence ONPZ, kada je to izvodljivo (u odnosu na druge kategorije ONPZ-a)? (FATF R.17.4)

²⁵ Prilikom ocenjivanja usklađenosti sa ovim kriterijumom, ocenjivači bi trebalo da uzmu u obzir kriterijume od 30.1. do 30.4, kada je to izvodljivo (tj. u zavisnosti od vrste određenog nadležnog organa ili SRO, veličine istog, odgovornosti, itd.).

3.3.6/5 Da li nadzorni organi svih kategorija ONPZ imaju odgovarajuću strukturu, sredstva, kadar i da li imaju dovoljno tehničkih i drugih resursa da u celosti i delotvorno vrše svoje funkcije? Odgovarajuća struktura obuhvata potrebu za dovoljnom nezavisnošću u radu kao i samostalnost da bi se obezbedila sloboda od nepotrebnog uticaja ili mešanja. ²⁶ (FATF R.30.1)
3.3.6/6 Da li su službenici nadzornog organa ma koje kategorije ONPZ dužni da održavaju visoke profesionalne standarde, uključujući standarde u vezi sa poverljivošću, i da li postoji uslov da isti imaju visok integritet i odgovarajuće veštine? (FATF R.30.2)
3.3.6/7 Da li je službenicima nadzornog organa ma koje kategorije ONPZ obezbeđena odgovarajuća i srodna obuka za borbu protiv PN i FT? (FATF R.30.3)
3.3.6/8 Da li su nadzorni organi dužni da obaveste organe nadležne za borbu protiv pranja novca ako, u toku svog nadzorno-inspekcijskog rada otkriju činjenice koje bi mogle da predstavljaju dokaz o pranju novca? (Direktiva EU 2005/60/EC, član 25(1)).

Preporuka 25 (Smernice za ONPZ osim smernica o PSP)

3.3.7 Da li su nadležni organi izdali smernice ²⁷ koje pomažu finansijskim institucijama i ONPZ da primenjuju i poštuju odgovarajuće uslove BPPN/BPFT? Za ONPZ, takve smernice bi mogla da izdaje SRO. (FATF R.25.1)

²⁶ Ako FOJ određene zemlje ne poštuje uslov posedovanja dovoljno nezavisnosti i samostalnosti u radu (Kriterijum 26.6), ta zemlja bi trebalo da se oceni samo u Preporuci 26.

²⁷ Kao minimum, smernice bi trebalo da pomažu oko stvari koje obuhvataju srodne Preporuke FATF-a, uključujući: (i) opis tehnika i metoda PN i FT; i (ii) svaku dodatnu meru koju date institucije i ONPZ mogu da preduzmu da bi obezbedili da su njihove mere BPPN/BPFT delotvorne.

3.4 Druga nefinansijska preduzeća i zanimanja (R.20.1)

3.4.1 Da li je Kosovo uzelo u obzir mogućnost primene preporuka 5, 6, 8-11, 13-15, 17. i 21. na nefinansijska preduzeća i zanimanja (osim ONPZ) koja su pod rizikom od zloupotrebe u svrhu pranja novca ili finansiranja terorista? (FATF R.20.1)

Primeri preduzeća ili zanimanja koja mogu biti pod rizikom obuhvataju: trgovce visoke vrednosti i luksuzne robe, zalagaonice, kockarnice, aukcijske kuće i investicioni savetnici.

3.4.2 Da li je Kosovo primenilo obavezni uslov iz člana 4. Direktive da se obaveze u vezi sa BPPN/BPFT prošire i na druge stručnjake i kategorije preduzeća koja verovatno mogu biti upotrebljena u svrhu pranja novca ili finansiranja terorista? Da li je izvršena procena rizika u tom pogledu? (Član 4(1) Direktive EU 2005/60/EC)

4. *Pravna uređenja – Pristup podacima o pravnom uživaocu i kontroli (R. 34)*

4.1 Da li je Kosovo preduzelo mere u cilju sprečavanja nezakonite upotrebe pravnih uređenja u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma obezbeđujući da njegovi zakoni u oblasti trgovine, trusta i drugi zakoni predviđaju odgovarajuću transparentnost u vezi sa pravnim uživaocem i kontrolom nad trustovima i drugim pravnim uređenjima? (FATF R.34.1)

Primeri mehanizama koji bi mogli da se upotrebe u nastojanju da se obezbedi odgovarajuća transparentnost mogu da obuhvate sledeće:

1. Sistem centralne registracije (ili otvoreni sistem objavljivanja) u kom nacionalni registar evidentira detalje o trustovima (tj. staraoci, poverenici, korisnici i zaštitnici) i drugim pravnim uređenjima registrovanim u toj zemlji. Bitni podaci bi mogli da budu ili javno dostupni ili dostupni samo nadležnim organima. Promene podataka o vlasništvu i kontroli moraju se ažurirati.

2. Obavezivanje trusta da pribavlja, proverava i zadržava evidenciju sa podacima o trustu i drugim sličnim pravnim uređenjima.

3. Oslanjanje na istražna i druga ovlašćenja organa za sprovođenje zakona, regulatornog, nadzornog ili drugog nadležnog organa na datoj teritoriji da pribavlja ili ima pristup podacima.

Ovi mehanizmi su u velikoj meri dopunjujući i mogu biti veoma poželjni i korisni za zemlje korišćeni u kombinaciji.

U onoj meri u kojoj se zemlje oslanjaju na istražna ovlašćenja svojih nadležnih organa, ti organi bi trebalo da imaju dovoljno jaka prinudna ovlašćenja u svrhu pribavljanja bitnih podataka.

Kad god se mehanizam koristi, od presudnog je značaja: (a) da nadležni organi mogu da pribave ili da imaju blagovremeni pristup podacima o pravnom uživaocu i kontroli, (b) da su podaci odgovarajući, precizni i blagovremeni (vidi Kriterijum 34.2) i (c) da nadležni organi mogu da razmenjuju takve podatke sa drugim nadležnim organima u zemlji ili inostranstvu.

4.2 Da li nadležni organi mogu da pribave ili da li imaju blagovremeni pristup odgovarajućim, preciznim i tekućim podacima o pravnom uživaocu i kontroli pravnih uređenja, a posebno o staraocu, povereniku i korisniku ekspresnog trusta? (FATF R.34.2)

4.3 Da li postoje mere koje bi olakšale pristup finansijskih institucija podacima o pravnom uživaocu i kontroli, da bi se istima omogućilo da lakše proveravaju identifikacione podatke klijenta? (FATF R.34.3)

5. *Međunarodna saradnja*²⁸

5.1 Uzajamna pravna pomoć (R.36, R. 37, SR.V & R.32)

Preporuka 36²⁹ (Uzajamna pravna pomoć)

5.1.1 Molimo vas da sačinite listu multilateralnih ugovora koji se odnose na uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima (uključujući prestupe vezane za PN i FT) a koji važe na vašoj teritoriji.
5.1.2 Da li je Kosovo u stanju da obezbedi najviši mogući nivo uzajamne pravne pomoći u istragama, krivičnom gonjenju i srodnim postupcima BPPN/PFT30? (FATF R.36.1)
5.1.3 Da li je Kosovo u stanju da obezbedi takvu pomoć blagovremeno, konstruktivno i delotvorno? (FATF R.36.1.1)
5.1.4 Da li postoje ograničenja za pružanje uzajamne pravne pomoći? (FATF R.36.2)
5.1.5 Da li Kosovo ima jasne i efikasne procese za izvršenje zahteva za uzajamnom pravnom pomoći blagovremeno i bez nepotrebnog odlaganja? (FATF R.36.3)
5.1. 6 Da li se zahtev za pravnom pomoći može odbiti samo zbog osnova da se smatra da prestup obuhvata i fiskalne stvari? (FATF R.36.4)

²⁸ Preporuka 35 i Posebna preporuka I, koje između ostalog utvrđuju uslove za potpisivanje i ratifikaciju srodnih instrumenata UN, isključene su iz procene zbog neprimenljivosti u slučaju Kosova.

²⁹ Iako je ova Preporuka bila analizirana u okviru Ciklusa 1 PECK Projekta, obuhvaćena je i ovim upitnikom zbog koherentnosti, pošto se odnosi na istu materiju.

³⁰ Uzajamna pravna pomoć bi trebalo da obuhvata sledeće vrste pomoći: (a) dostavljanje, traženje i oduzimanje podataka, dokumenata ili dokaza (uključujući finansijske izveštaje) od finansijskih institucija, ili drugih fizičkih ili pravnih lica; (b) uzimanje dokaza ili izjava od lica; (c) dostavljanje originala ili kopija relevantnih dokumenata i evidencije, kao i svakog drugog podatka ili dokaznog predmeta; (d) uručivanje sudskih dokumenata; (e) omogućavanje dobrovoljnog pojavljivanja lica u svrhu davanja informacija ili svedočenja u zemlji koja podnosi zahtev i (f) identifikacija, zamrzavanje, oduzimanje ili zaplena imovine koja je oprana ili koja je trebalo da se opere, zarade od pranja novca i imovine korišćenje za ili namenjene za finansiranje terorizma, kao i sredstava takvih prestupa i imovine u odgovarajućoj vrednosti.

5.1.7 Da li se zahtev za pravnom pomoći može odbiti po osnovu zakona koji nameću uslove poverljivosti finansijskih institucija ili ONPZ, izuzev kada je relevantni podatak dobijen pod okolnostima u kojima se primenjuje pravna profesionalna privilegija ili pravna profesionalna poverljivost? (FATF R.36.5)
5.1.8 Da li se nadležni organi mogu koristiti za odgovor na zahtev za uzajamnom pravnom pomoći? (FATF R.36.6)
5.1.9 Da li je Kosovo, da bi izbeglo sukob nadležnosti, razmotrilo osmišljavanje i primenjivanje mehanizama za utvrđivanje najboljeg mesta za krivično gonjenje okrivljenih u interesu pravde u slučajevima koji su predmet krivičnog postupka u više od jedne nadležnosti? (FATF R.36.7)
5.1.10 Da li ovlašćenja nadležnih organa predviđena pod R. 28 postoje za upotrebu kada postoji neposredan zahtev od inostranog sudskog organa ili organa za sprovođenje zakona koji se upućuje domaćim pandanima? (FATF R.36.8)
5.1.11 Da li je dopušteno izručenje državljanina u slučajevima PN i FT? Ako ne, pod kojim uslovima nadležni nacionalni organi mogu da pokrenu postupak?
5.1.12 Molimo naznačite međunarodne konvencije i sporazume koji se odnose na BPPN/ BPFT a čija ratifikacija ili pristupanje/potpisivanje se planira.

Preporuka 37 (dvostruka kriminalnost u vezi sa uzajamnom pravnom pomoći)

5.1.13 Da li uzajamna pravna pomoć postoji u odsustvu dvostruke kriminalnosti, posebno, za mere koje su manje intruzivne i koje nisu prinudne? (FATF R.37.1)

5.1.14 U slučajevima uzajamne pravne pomoći za koje je potrebna dvostruka kriminalnost, da li Kosovo, kao strana koja zahteva (koja daje pomoć), ima neku zakonsku ili praktičnu prepreku da daje pomoć kada je ponašanje koje uzrokuje prekršaj kriminalizovano na obema teritorijama? Da li tehničke razlike između zakona strane koja šalje i strane koja prima zahtev, poput razlika u načinu na kom svaka teritorija kategoriše ili označava prekršaj predstavljaju prepreku za pružanje uzajamne pravne pomoći? (FATF R.37.2)

Preporuka 32 (uzajamna pravna pomoć)

5.1.15 Navedite godišnju statistiku o:
(c) uzajamnoj pravnoj pomoći ili drugim međunarodnim zahtevima za saradnju;
o svakom zahtevu za uzajamnom pravnom pomoći (uključujući zahteve u vezi sa zamrzavanjem, oduzimanjem i zaplenom) koji je poslat ili primljen, a koji je u vezi sa PN, prethodećim krivičnim delom i FT, uključujući karakter zahteva, da li je odobren ili odbijen, kao i vreme koje je potrebno za odgovor. (FATF R. 32.2)

5.1.16 Navedite obuhvatnu statistiku o:
c) drugim formalnim zahtevima za pomoći koje su organi za sprovođenje zahteva dali ili primili u vezi sa PN ili FT, uključujući i to da li su zahtevi odobreni ili odbijeni. (FATF R. 32.3)

5.2 Uzajamna pravna pomoć kod zaplene i zamrzavanja (R.38)

5.2.1 Da li postoje odgovarajući zakoni i postupci kojima se obezbeđuje delotvoran i blagovremeni odgovor na zahteve za uzajamnom pravnom pomoći stranih zemalja u vezi sa identifikacijom, zamrzavanjem, oduzimanjem ili zaplenom: (a) oprane imovine od, (b) zarade od, (c) sredstava korišćenih u, ili (d) sredstava namenjenih za korišćenje u izvršenju prestupa kao što su pranje novca, finansiranje terorizma ili drugi osnovni prekršaji? (FATF R.38.1)
5.2.2 Da li gore navedeni uslovi postoje i kod zahteva koji se odnose na imovinu u odgovarajućoj vrednosti? (FATF R.38.2)
5.2.3 Da li je Kosovo imalo dogovore za koordinisanje mera oduzimanja i zaplene imovine sa drugim zemljama? (FATF R.38.3)
5.2.4 Da li je Kosovo razmotrilo mogućnost uspostavljanja fonda za oduzetu imovinu u koji bi se celokupna ili deo zaplenjene imovine uložio i koristio za sprovođenje zakona, zdravstvo, obrazovanje i za drugu odgovarajuću svrhu? (FATF R.38.4)
5.2.5 Da li je Kosovo razmotrilo mogućnost dozvoljavanja podele zaplenjene imovine kada je zaplena neposredan ili posredan rezultat koordinisanih akcija organa za sprovođenje zakona? (FATF R.38.5)
5.2.6 Da li se strani nekrivični nalozi za zaplenu priznaju i izvršavaju? (FATF R.38.6)

5.3 Izručenje (R.39, R.37, SR. V i R. 32)

5.3.1 Da li je pranje novca krivično delo za koje je moguće izručenje? Navedite važeće zakone i postupke za izručenje lica optuženih za krivično delo pranja novca. (FATF R.39.1)
5.3.2 a) Da li je moguće izručiti državljanina? b) U slučaju kada se državljani ne izručuju samo po osnovu nacionalnosti, da li Kosovo, na zahtev teritorije koja traži izručenje, prosleđuje slučaj bez neopravdane docnje svojim nadležnim organima u svrhu krivičnog gonjenja za krivično delo navedeno u zahtevu? U takvom slučaju, da li nadležni organi svoju odluku donose i svoj postupak sprovode na isti način kao i u slučaju nekog drugog teškog krivičnog dela na osnovu domaćih zakona te teritorije? (FATF R.39.2)
5.3.3 U slučaju iz kriterijuma 39.2(b), da li Kosovo sarađuje sa drugim teritorijama, posebno oko proceduralnih i dokaznih aspekata, da bi se obezbedila efikasnost krivičnog gonjenja? (FATF R.39.3)
5.3.4 U skladu sa načelima domaćih zakona, da li je Kosovo usvojilo mere ili postupke koji bi omogućili da se zahtevi za izručenjem i postupci u vezi sa PN rešavaju bez nepotrebne docnje? (FATF R.39.4)
5.3.5 Da li postoje pojednostavljeni postupci izručenja tako što bi omogućilo neposredno prosleđivanje zahteva za izručenjem između odgovarajućih ministarstava? Da li se lica mogu izručiti samo na osnovu naloga za hapšenje ili presude? Da li postoji pojednostavljeni postupak za izručenje lica koja na to pristanu i koja se odreknu postojećeg formalnog postupka za izručenje? (FATF R.39.5)

Preporuka 37 (dvostruka kriminalnost u vezi sa izručenjem)

5.1.14 U slučajevima izručenja za koje je potrebna dvostruka kriminalnost, da li Kosovo, kao strana koja zahteva (koja daje pomoć), ima neku zakonsku ili praktičnu prepreku da daje pomoć kada je ponašanje koje uzrokuje prekršaj kriminalizovano na obema teritorijama? Da li tehničke razlike između zakona strane koja šalje i strane koja prima zahtev, poput razlika u načinu na kom svaka teritorija kategoriše ili označava prekršaj predstavljaju prepreku za pružanje uzajamne pravne pomoći? (FATF R.37.2)

Preporuka 32 (u odnosu na izručenje)

5.3.7 Navedite godišnju statistiku o:

(c) O svim zahtevima za izručenje koji su poslat ili primljen, a koji su u vezi sa PN, prethodećim krivičnim delima i FT, uključujući da li je zahtev odobren ili odbijen, kao i vreme koje je potrebno za odgovor. (FATF R. 32.2)

6. Dodaci

6.1 Dodatak I – Struktura i nadzor finansijskog sektora

Vrsta poslovne organizacije	Nadzorni organ	Br. registrovanih institucija
1. Kazinoi (uključujući i internet kazinoe)		
2. Agenti nekretnina		
3. Trgovci dragocnim metalima i dragim kamenjem		
4. Trgovci dragim kamenjem		
5. Advokati, beležnici, drugi nezavisni pravnici i računovođe – ovo se odnosi i na samostalne stručnjake, partnere ili stručnjake zaposlene u stručnim firmama. Isto se ne odnosi na „unutrašnje“ stručnjake koji su zaposleni u drugim vrstama preduzeća, niti na stručnjake koji rade za vladine agencije, a koji su možda već predmet mera za borbu protiv pranja novca		
6. Trustovi i pružaoci usluga obuhvataju sva lica ili poslovne organizacije koje drugde nisu obuhvaćene		

6.2 Dodatak 2: Skraćenice

Skraćenica	Opis
3MLD	Treća direktiva o pranju novca 2005/60/EC
BPPN/BPFT	Borba protiv pranja novca/borba protiv finansiranja terorizma
BNI	Menice
PK	Provera klijenta
CETS	Serije ugovora Saveta Evrope
ONPZ	Određena nefinansijska preduzeća i zanimanja
ETS	Serije evropskih ugovora
FATF	Radna grupa za finansijsku akciju
FOJ	Finansijsko-obaveštajna jedinica
FT	Finansiranje terorizma
IUO	Izveštaj o uzajamnoj oceni
ML	Pranje novca
UPP	Uzajamna pravna pomoć
TNV	Transfer novca ili vrednosti
NO	Nedobitna organizacija
PECK	Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu
PEL	Politički eksponirano lice
Rezolucija SB UN	Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija
SR	Posebna preporuka FATF-a
SRO	Samoregulatorna organizacija
PSP	Prijava sumnjivog prometa